

Szeretett Polgártársak!

Midőn néhány jóakaróim által a' hongyülésre követül jelöltetem ki, polgártársaink egy másik felekezete később, az országos érdemű Kossuth Lajos minister urat lépteté fel; e' helyzetben önkényt és örömmel, mind szóval mind írásban kinyilatkoztattam, hogy én a' tisztelt férfiúval pályázni nem fogok: azonban Kossuth Lajos minister úr — mint mai napon értesítve vagyok — a' követségről lemondott, mégis elleneim, kik eddig fenhangon hirdeték, hogy ama tisztelt férfiú későbbi felléptetése nem személyes boszúból eredt, a' Kossuth névre szerzett többség compact testbeni megtarthatása végett, ellenem a' legalaptalanabb vádakát 's rágalmakat szórva, azon jelszó mellett: „legyen bárki követ csak Fejes ne“ engem folyvást gyanúsítanak. Ily körülmények közt felhíva érzem magamat következő nyilatkozatra:

Nékem legbensőbb, legélénkebb ohajtásom ez: vajha lakostársaimnak, vajha hazámnak a' jólét, polgárosodás, szabadság felé törekvésben hasznos szolgálatot tehetnék; mert embernek, ki nem csupán állati módra teng, hanem szellemi élvezetre képes, legnagyobb öröme és boldogsága az, ha honának javára, diszére cselekvőleg hathat; de ha már a' sors úgy akarta, hogy néhány irigyeimnek cselszövénye a' munkálati tért előttem elzárja, — adott Isten erőt ezt boszúvágy nélkül békésen túrni, adott ösztönt arra igyekezni, hogy miattam e' városban legalább semmi baj ne legyen. E' kívánat elérése tekintetéből hívom fel jóakaróimat, kik engem a' néhány nap mulva beállandó hongyülésre követül jelöltek, hogy a' jelen vészterhes időt, mellyben a' magunk közötti béke 's egyetértés annyira szükséges, figyelembe véve, engedjék által a' győzelmi tért méltatlanul rágalmazó és üldöző elleneimnek, 's rólam többé szót se tegyenek; mert én, ha többséget nyernék is, — mivel azonban a' rágalmazás 's ijesztetés, más részről pedig a' rea' beszélés ezer nemeivel előállított jelen körülmények közt magamnak nem hizelgek — a' követséget semmi esetre el nem vállalnám. Jóakarataukért, mellyel olly sok rágalom ellenére is irántam viseltetnek, fogadják szíves köszönetemet.

Ha honunk közügye olly renden leszen, hogy e'féle bajokról hazafiúi kötelesség sértése nélkül vitatkozni lehetend, fentartom magamnak önök előtt bebizonyíthatni azt, mikint ama nagy férfiúnak, az általam, előbb mint Kecskeméten neve tudva lett volna, imadásig tisztelt, 's balsorsában is a' haza dicsőségének tartott Kossuthnak követségei felléptetése, egyenesen az én megbuktatásomra, 's ollyanok által történt, kik Kosuthot soha sem tisztelték; kiktől ha függött volna, a' szabadságnak, egyenlőségnek napja, martius 15-ke, talán soha el nem jött volna; majd elmondandom önöknek, hogy a' korteskedés az 1-ső kerületben ellenem, minő rágalmakkal és erkölcsi erőszakot maga után vonó ijesztgetésekkel gyakoroltatott. Egyes kivételek a' pártban lehetnek, kik meggyőződésből elleneim, de az izgatók, kikről szólok, világos, hogy személyes irigységből 's gyűlölségből dolgoznak.

De, polgártársak! legyen bárki követ, jogunk van tőle megkivánni, hogy e' város ohajtásait, céljait ismerje, 's minden erejét azoknak megnyerhetésére szentelje: mondjuk ki tehát, polgártársak, elvkint, hogy nekünk megyei rendszer semmi áron sem kell; mondjuk ki, hogy mi köztünk és a' kormány közt közvetítőnek a' megyét egyáltalában nem kívánjuk; hanem mi a' községi rendszer kifejtését ohajtjuk, felelős központi kormánynyal. Kecskemét e' véleményyt, ez ohajtást martius 15-ke előtt régen kimondotta, és ez okból áldozott olly temérdek az önállóságra törekedve; hát most mártius 15-ke után irtóznánk ezt kijelenteni? holott a' mult országgyűlés többsége is elismerte, mikint Magyarország alkotmányos jövendője a' nagy községekben fekszik; és bevallotta, hogy községi rendszerrel a' valódi szabadság sokkal inkább összefér, mint megyei rendszerrel. Számos városok, mellyek eddig az önállóságért mitsem áldoztak, politikai hitők főágazatának a' fentebbi állítást fogadták el. Szomszéd Nagy-Kőrös városa a' nemzeti kormányhoz intézett — 's hozzánk tudomás végett megküldött — nyilatkozatában nyilván kijelentette: mikint ő legnagyobb veszélynek tartaná, ha a' megyék jelen minőségben megmaradnának. —

Kecskemét város' teherviselő lakosinak nem lehet political hitvallása az, mit a' Cassinoban tartott követválasztás alkalmával, egy a' maga körében tisztelt egyén, éljenektől kísértetve a' megyei rendszer védelmére mondott, hogy t. i. nem nagyobb világosság van-e a' szobában, ha 52 gyertya ég, mint ha egy; és nem szerencse-e, ha a' szabadság felett 52 helyen — azaz megyében — örködnek? Oskolás gyermeket e' felette sánta hasonlatossággal talán zavarba lehetne hozni; de political szempontból felvéve, kivált Kecskemét város eddigi temérdek panaszaival, küz-

delmeivel 's tetteiben nyilatkozott ohajtásaival egybevetve, nevetséges leend. Folytassuk — ha tetszik — a' hasonlatosságot. Persze hogy azon derék úr, mint régiség-barát, faggyú-gyertyáról beszél, ámde nekünk az ő 52 avas faggyú-gyertyája, melly olykor pislogva ég, olykor lobogva magát emészti, ezen felül alkalmatlan szagot csinál, nem kell: illy 52 gyertyával meg lehetett talán némileg világosítani azon teremtet, mellynek 300,000 vendége volt, t. i. a' kiváltságolt nemesség; de most egy nagyobb, díszesb terembe léptünk: és ez a' széles Magyarországnak, mellyet mi gúnyolt parasztnak eddig csak mostohánknak ismertünk. E' dicső teremnek kevéssé az 52 faggyú-gyertya; nekünk Istennek szabad nagy és éltető napja kell, ez világosítsa a' 12,000,000 polgárt befogadó teremtet, melly egyformán süt nemesre és parasztra. — És aztán, tisztelt szónok úr! ha szerencse, hogy a' szabadság felett 52 helyen öröködnék, nem nagyobb szerencse lesz-e, ha minden közönség és így talán 502 hiv őre lesz a' közös szabadságnak?

Polgártársak! gondolkozzatok e' tárgyról és nyilatkozzatok, mint már Nagy-Kőrös is nyilatkozott. Én pedig imádkozni fogok, hogy a' feljött nap az 52 faggyú-gyertya világát törvényhozás útján mielőbb semmisítse meg; 's ezennel kihívom mind azokat, kik a' faggyú-gyertyára olly roppant éljent kiáltottak, lépjenek fel e' tannal, vagy ha úgy tetszik törekvéssel, Kecskemét népe előtt; világosítsák fel e' részbeni akaratjokról a' népet, akár szóval egy népgyűlésen, de valódi népgyűlésen, akár pedig lépjenek fel az irodalom terén, és mutassák meg e' népnek, hogy az önállás, mellyre törekedett, csupa merő ostobaság: én felveszem a' keztyűt mind a' két úton és mindnyájok ellenében, bizván abban, hogy gyenge erőmet az ügy szentsége gyámolítandja, 's azt hiszem, meg fogom mutatni, miszerint az olly ember, ki a' községi rendszer kifejlesztését ellenzi, 's az eddigi megyei rendszert fentartani kívánja, az, vagy ellensége minden illy közönségnek, mint Kecskemét, vagy nem tudja mit beszél. A' vitatkozás által a' közönség csak nyerni fog: tehát ki a' síkra!

Addig pedig béke és szeretet légyen velünk. —

Kecskeméten Junius 22-kén 1848.

Fejes János m. k.